

มว. ๖๐

ที่ สม 0002/ว 1726

ถึง องค์การภาครัฐ / เอกชน

ทะเบียนหนังสือรับ		
ที่ทำการ เทศบาลตำบลมะกูด		
เลขที่รับ.....	๖๓๕๕	
ลงวันที่.....	๕ ก.ย. ๖๐	
เวลา.....	๑๐.๐๐ น.	
☒ สำนักปลัด	☐ กองคลัง	☐ กองช่าง
☐ กองการศึกษา	☐ กองสาธารณสุข	☐

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้จัดพิมพ์เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนขึ้น
เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชน ให้แก่ประชาชนทั่วไป หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน
และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การสร้างสรรค์วัฒนธรรมสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย ให้เกิดความสันติสุข
อย่างยั่งยืน

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงได้ส่งจดหมายข่าวมุมมองสิทธิ
ปีที่ 16 ฉบับที่ 4 จำนวน 2 เล่ม ให้แก่องค์การภาครัฐ / เอกชนเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนต่อไป

เรียน หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

- จัดส่ง หนังสือคณะกรรมการสิทธิ
มนุษยชนแห่งชาติ จัดพิมพ์ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
จดหมายข่าวมุมมองสิทธิ ปีที่ 16
ฉบับที่ 4 จำนวน 2 เล่ม ที่ส่งมอบ
พร้อมหนังสือฉบับที่ ๑๓๔๔๔

- เพื่อไปส่งมอบ / ส่งมอบ
ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบ
ซึ่งได้แนบส่งมาพร้อม

๑๖
๙ ก.ย. ๖๐

เรียน ปลัดเทศบาล

- เพื่อไปส่งมอบ / ส่งมอบ
ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบ

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลมะกูด

นายกเทศมนตรีตำบลมะกูด

นายกเทศมนตรีตำบลมะกูด

นายกเทศมนตรีตำบลมะกูด

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย
โทร. 0 2141 3800 , 0 2141 3900
โทรสาร 0 2143 9575

นายกเทศมนตรีตำบลมะกูด

นายกเทศมนตรีตำบลมะกูด

ที่ สม 0002/ว 1724

ถึง องค์การภาครัฐ / เอกชน

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้จัดพิมพ์เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนขึ้น
เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชน ให้แก่ประชาชนทั่วไป หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน
และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การสร้างสรรค์วัฒนธรรมสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย ให้เกิดความสันติสุข
อย่างยั่งยืน

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงได้ส่งจดหมายข่าวมุมมองสิทธิ
ปีที่ 16 ฉบับที่ 5 จำนวน 2 เล่ม ให้แก่องค์กรภาครัฐ / เอกชนเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนต่อไป

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย

โทร. 0 2141 3800 , 0 2141 3900

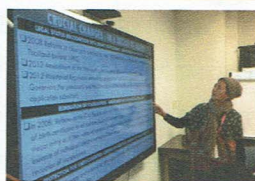
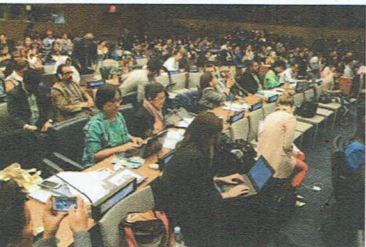
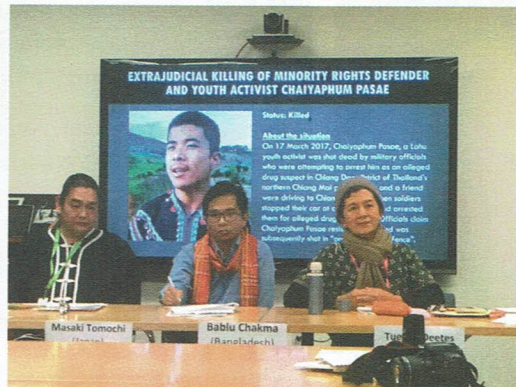
โทรสาร 0 2143 9575

กสม. ร่วมประชุมสหประชาชาติประเด็นชนเผ่าพื้นเมือง ใช้กลุ่มชาติพันธุ์ไทยยังขาดสิทธิเข้าถึงที่ทำกินบรรพบุรุษ – เสนอรัฐบาลตั้งกลไกระดับชาติแก้ไข

เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๐ **นางเตือนใจ ดีเทศน์** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านสิทธิและสถานะของบุคคล กลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง และประธานอนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากรธรรมชาติ เข้าร่วมการประชุมสามัญแห่งสหประชาชาติ ประเด็นชนเผ่าพื้นเมือง (UNPFII - United Nations Permanent Forum on Indigenous Issues) ครั้งที่ ๑๖ เพื่อทบทวนการดำเนินการของประเทศต่าง ๆ ตามปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples - UNDRIP) ณ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีผู้แทนชนเผ่าพื้นเมืองจากประเทศต่าง ๆ เช่น โบลิเวีย สหรัฐอเมริกา แคนาดา นิวซีแลนด์ พม่า อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ลาว เข้าร่วม

นางเตือนใจ ดีเทศน์ ได้นำเสนอสรุปสถานการณ์สิทธิของชนพื้นเมืองในประเทศไทยต่อคณะกรรมการประจำเวทีถาวรด้านประเด็นชนพื้นเมือง โดยระบุว่าประเทศไทยมีความหลากหลายของกลุ่มคนต่าง ๆ มาตั้งแต่อดีต ซึ่งแสดง

อ่านต่อหน้า ๒

มุมมองก่อน

จดหมายข่าวมุมมองสิทธิฉบับเดือนเมษายน ๒๕๖๐ นำเสนอประเด็นสถานการณ์สิทธิชนพื้นเมืองในประเทศไทยจากเวทีประชุมสามัญแห่งสหประชาชาติประเด็นชนเผ่าพื้นเมือง (UNPFII - United Nations Permanent Forum on Indigenous Issues) ครั้งที่ ๑๖ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา และสาระสำคัญของปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples - UNDRIP) ซึ่งสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติมีมติรับรองไว้เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๐ รวมทั้งประเด็นแลกเปลี่ยนสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนจากการทำงานของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเวทีสมัชชาองค์กรพัฒนาเอกชนและเครือข่ายขบวนการประชาสังคมภาคเหนือ ปิดท้ายด้วยสาระเรื่อง 'สิทธิชุมชน' ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งประกาศใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ อันถือเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๒๐ ของประวัติศาสตร์การเมืองไทย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
เมษายน ๒๕๖๐

มุมมองสิทธิ

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ :	นายวัส ติงสมิตร
กรรมการ :	นางฉัตรสุดา จันทร์ดียิ่ง
	นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์
	นายสุรเชษฐ์ สถิตนิรามัย
	นางอังคณา นีละไพจิตร
	นางเดือนใจ ตีเทศน์
	นายชาติชาย สุธงกิจ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการ :	นางกิริมย์ ศรีประเสริฐ
รองเลขาธิการ :	นางสาววารุณี เจนาคม
	นายบุญเกิด สมนึก
	นางสาวรศมน งามศิริกาญจน์

“มุมมองสิทธิ” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การนำข้อความหรือเรื่องราวบางส่วนหรือทั้งหมดไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล ขอเชิญผู้สนใจส่งความคิดเห็นและบทความเพื่อเผยแพร่ข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ เรื่องที่ได้รับการพิจารณาจะพิมพ์ ขอสงวนสิทธิ์ในการปรับปรุงข้อความเพื่อความเหมาะสมในการจัดพิมพ์

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

ให้เห็นถึงความเป็นพหุสังคม โดยปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรกลุ่มชาติพันธุ์มากกว่า ๕๖ กลุ่ม และประเทศไทยยังมีชายแดนรอยต่อกับประเทศเพื่อนบ้านจำนวนมาก ทำให้มีการเคลื่อนย้ายของกลุ่มคนต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งผสมผสานกับชนพื้นเมืองและกลายเป็นปัญหาเรื่องสถานะบุคคล การไร้รัฐ ไร้สัญชาตินำไปสู่ปัญหาในการเข้าถึงสิทธิด้านต่าง ๆ รวมถึงปัญหาการเข้าถึงใช้ประโยชน์ และถือครองทรัพยากรที่ดินของบรรพบุรุษ

ในขณะที่รัฐบาลไทยได้พยายามแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะในส่วนของการดำเนินงานด้านกฎหมายเกี่ยวกับสถานะบุคคลและสัญชาติ (ซึ่งมีความคืบหน้าเป็นอย่างมากตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ เป็นต้นมา เช่น มีการแก้ไขปัญหาคดีที่เสียชีวิตจากประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ การแก้ไขปัญหาลัญญาสำหรับผู้สืบสันดานจากบุคคลสัญชาติไทยที่เสียชีวิตจากการปักปันเขตแดน (State Succession) การกำหนดขั้นตอนการพิจารณาสัญชาติให้มีความรวดเร็วและคล่องตัวมากขึ้น) อย่างไรก็ตาม รัฐบาลไทยยังมีข้อท้าทายเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ที่ดิน และสิทธิชุมชน

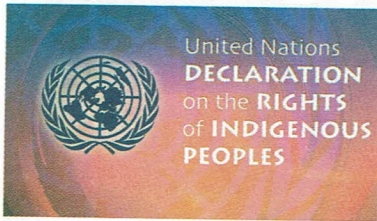
ทั้งนี้ยังมีข้อเสนอต่อรัฐบาลไทยในการแก้ไขปัญหาสิทธิ

ชนเผ่าพื้นเมือง ๓ ประการ ดังนี้

๑. การสร้างความชัดเจนของนิยาม หรือคำจำกัดความในการเรียก “ชนเผ่าพื้นเมือง (Indigenous Peoples)” ในประเทศไทย
๒. การกำหนดกลไกการทำงานเฉพาะ (Focal Point) ในระดับชาติ ที่สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานข้ามกระทรวงกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหา หรือการดำเนินการให้สอดคล้องกันของกฎหมายและนโยบาย
๓. การกำหนดแผนแม่บท (Master Plan) และแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (National Action Plan) ที่ครอบคลุม หรือให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างพลังและการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันชนเผ่าพื้นเมืองอย่างจริงจัง อันหมายรวมถึง องค์กรภาคประชาชน องค์กรภาคประชาสังคมด้านสิทธิมนุษยชน ภาควิชาการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ในการประชุมดังกล่าวพบว่า ปัญหาสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองที่หลายประเทศมีร่วมกัน ได้แก่ การเรียกร้องสิทธิในการเข้าถึงที่ดินดั้งเดิมของบรรพบุรุษ การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรตามภูมิปัญญาเดิม การปกครองตนเองตามระบบจารีตประเพณี สิทธิในการสืบทอดภาษา วัฒนธรรม ฯลฯ

เปิดสาระ: 'ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง'

๑๓ กันยายน ๒๕๕๐ ในการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ ๖๑ ที่ประชุม ๑๔๓ ประเทศ (รวมทั้งประเทศไทย) ได้มีมติรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples - UNDRIP) ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญในการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองทั่วโลก ปฏิญญานี้มีประเด็นเนื้อหาทั้งสิ้น ๔๖ ข้อ โดยมีสาระสำคัญให้การรับรองสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

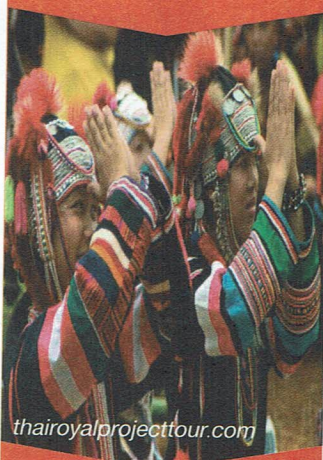
สิทธิขั้นพื้นฐาน

PATTANA THOOPKAEW

ชนเผ่าพื้นเมืองทั้งชายและหญิงมีสิทธิในสิทธิมนุษยชนทั้งปวง มีสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่อย่างเสรี สันติ และมั่นคง ในฐานะที่เป็นกลุ่มชนเฉพาะ โดยต้องไม่ตกอยู่ภายใต้การกระทำใดอันเป็นลักษณะของการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ หรือการกระทำอื่นใดที่เป็นความรุนแรง ทั้งต้องมีเสรีเท่าเทียมประชาชาติอื่น ๆ บนพื้นฐานของอัตลักษณ์ท้องถิ่นดั้งเดิม และมีสิทธิได้รับสัญชาติ โดยรัฐต้องมีมาตรการเพื่อขจัดอคติและการเลือกปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างชนเผ่าพื้นเมืองกับภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม

สิทธิในประเพณีวัฒนธรรม

thairoyalprojecttour.com

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในศักดิ์ศรีและความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่จะไม่ถูกบังคับให้ผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมหรือ ทำลายวัฒนธรรมของตน ต้องไม่ถูกบังคับให้ออกจากเขตแดนของตนโดยปราศจากการยินยอมที่มีการบอกแจ้งล่วงหน้า ทั้งมีสิทธิที่จะปฏิบัติแสดงออก พิธีกรรม คุ้มครองและถ่ายทอดซึ่งมรดกทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีทางจิตวิญญาณและศาสนาของตน

สิทธิทางการศึกษาและการสื่อสาร

thaihealth.or.th

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิที่จะจัดตั้งและควบคุมระบบการศึกษาและสถาบันการศึกษาด้วยภาษาและวิถีทางที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมของตนเอง บุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมืองโดยเฉพาะเด็กมีสิทธิในการศึกษาของรัฐทุกระดับ นอกจากนี้ชนเผ่าพื้นเมืองที่ถูกแบ่งแยกโดยเขตแดนระหว่างประเทศยังมีสิทธิที่จะติดต่อสัมพันธ์และทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และมีสิทธิเข้าถึงสื่อทุกรูปแบบที่มีใช้ของชนเผ่าพื้นเมือง โดยรัฐควรมีมาตรการให้สื่อของรัฐสามารถสะท้อนความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชนเผ่าพื้นเมืองได้อย่างถูกต้อง

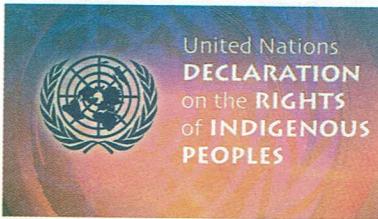
สิทธิแรงงาน

impect.or.th

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิทุกประการตามที่ระบุไว้ในกฎหมายแรงงานที่บังคับใช้ภายในประเทศ และระหว่างประเทศ มีสิทธิที่ถูกเลือกปฏิบัติในเรื่องการจ้างงานหรือค่าจ้าง รัฐต้องห้ามมาตรการเฉพาะที่จะคุ้มครองเด็กของชนเผ่าพื้นเมืองจากการถูกเอารัดเอาเปรียบทางเศรษฐกิจและจากการทำงานใด ๆ ที่มีภัยอันตราย

เปิดสาระ: 'ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง'

๑๓ กันยายน ๒๕๕๐ ในการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ ๖๑ ที่ประชุม ๑๔๓ ประเทศ (รวมทั้งประเทศไทย) ได้มีมติรับรองปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples - UNDRIP) ซึ่งถือเป็นก้าวอย่างสำคัญในการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองทั่วโลก ปฏิญญานี้มีประเด็นเนื้อหาทั้งสิ้น ๔๖ ข้อ โดยมีสาระสำคัญให้การรับรองสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

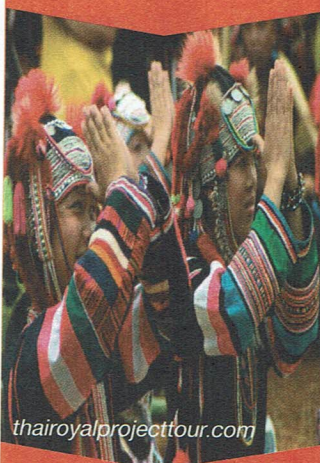
สิทธิขั้นพื้นฐาน

PATTANA THOOPKAEW

ชนเผ่าพื้นเมืองทั้งชายและหญิงมีสิทธิในสิทธิมนุษยชนทั้งปวง มีสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่อย่างเสรี สันติ และมั่นคง ในฐานะที่เป็นกลุ่มชนเฉพาะ โดยต้องไม่ตกอยู่ภายใต้การกระทำอันเป็นลักษณะของการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์หรือการกระทำอื่นใดที่เป็นความรุนแรง ทั้งต้องมีเสรีเท่าเทียมประชาชาติอื่น ๆ บนพื้นฐานของอัตลักษณ์ท้องถิ่นดั้งเดิม และมีสิทธิได้รับสัญชาติ โดยรัฐต้องมีมาตรการเพื่อขจัดอคติและการเลือกปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างชนเผ่าพื้นเมืองกับภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม

สิทธิในประเพณีวัฒนธรรม

thairoyalprojecttour.com

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิใน ศักดิ์ศรี และความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่จะไม่ถูกบังคับให้ผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมหรือ ทำลายวัฒนธรรมของตน ต้องไม่ถูกบังคับให้ออกจากเขตแดนของตนโดยปราศจากการยินยอมที่มีการบอกแจ้งล่วงหน้า ทั้งมีสิทธิที่จะปฏิบัติแสดงออก พิธีพู่ คุ้มครองและถ่ายทอดซึ่งมรดกทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีทางจิตวิญญาณและศาสนาของตน

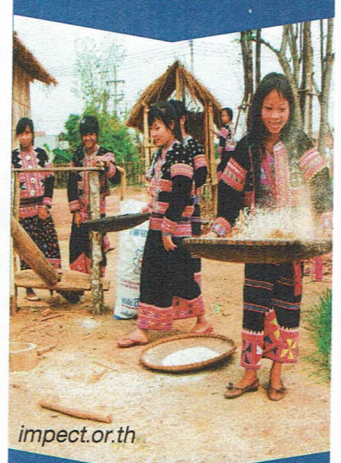
สิทธิทางการศึกษาและการสื่อสาร

thaihealth.or.th

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิที่จะจัดตั้งและควบคุมระบบการศึกษาและสถาบันการศึกษาด้วยภาษาและวิถีทางที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมของตนเอง บุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมืองโดยเฉพาะเด็กมีสิทธิในการศึกษาของรัฐทุกระดับ นอกจากนี้ชนเผ่าพื้นเมืองที่ถูกแบ่งแยกโดยเขตแดนระหว่างประเทศยังมีสิทธิที่จะติดต่อสัมพันธ์และทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และมีสิทธิเข้าถึงสื่อทุกรูปแบบที่มีใช้ของชนเผ่าพื้นเมือง โดยรัฐควรมีมาตรการให้สื่อของรัฐสามารถสะท้อนความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชนเผ่าพื้นเมืองได้อย่างถูกต้อง

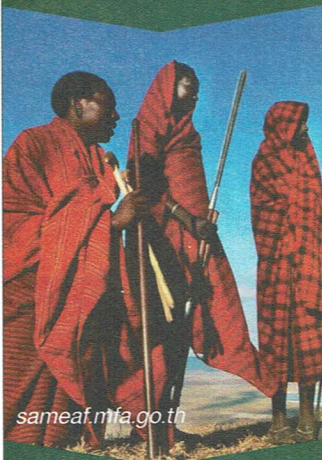
สิทธิแรงงาน

impect.or.th

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิทุกประการตามที่ระบุไว้ในกฎหมายแรงงานที่บังคับใช้ภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีสิทธิที่ถูกเลือกปฏิบัติในเรื่องการจ้างงานหรือค่าจ้าง รัฐต้องห้ามมาตรการเฉพาะที่จะคุ้มครองเด็กของชนเผ่าพื้นเมืองจากการถูกเอารัดเอาเปรียบทางเศรษฐกิจและจากการทำงานใด ๆ ที่มีภัยอันตราย

สิทธิทางการเมือง

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิเข้าร่วมการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อตนเองผ่านสถาบันผู้แทนตามกระบวนการของชนเผ่า โดยรัฐจะต้องปรึกษาและร่วมมืออย่างสุจริตใจผ่านสถาบันผู้แทนของพวกเขาก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อพวกเขา ทั้งนี้กิจกรรมทางด้านทหารไม่ควรเกิดขึ้นในเขตแดนของชนเผ่าพื้นเมือง เว้นแต่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์สาธารณะ ซึ่งรัฐต้องหารือกับสถาบันผู้แทนของพวกเขา ก่อนใช้เขตแดนในกิจกรรมด้านการทหาร

สิทธิทางเศรษฐกิจ

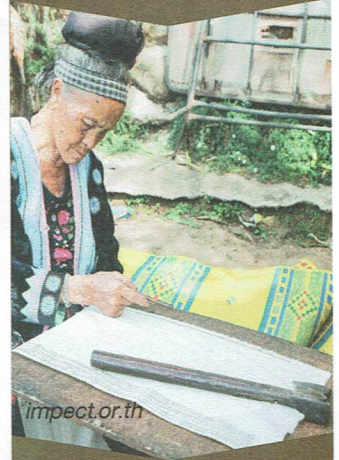
ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิที่จะอ้างรักษาและพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมของตน เพื่อให้เกิดความมั่นคงในการยังชีพและการพัฒนาโดยเข้าร่วมกิจกรรมทางเศรษฐกิจของตนได้อย่างเสรี ผู้ซึ่งถูกพรากวิถีการยังชีพและการพัฒนาของตนต้องมีสิทธิได้รับการชดเชยอย่างยุติธรรม ทั้งมีสิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือด้านงบประมาณจากรัฐ

สิทธิทางสุขภาพ

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการแพทย์ตามประเพณีปฏิบัติของตนและในการอ้างรักษาไว้ซึ่งวิธีการรักษาสุขภาพของตนเอง รวมทั้งการอนุรักษ์แร่ธาตุสัตว์ และพันธุ์พืชที่เป็นตัวยาสำคัญ นอกจากนี้ชนพื้นเมืองทุกคนยังมีสิทธิในการเข้าถึงการบริการทางสุขภาพและสังคมทุกด้านของรัฐ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ ทั้งสิ้น

สิทธิการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิเป็นเจ้าของ ใช้ประโยชน์ อ้างรักษา และฟื้นฟู ทรัพยากรที่ดิน น้ำ ชายฝั่งทะเลและทรัพยากรอื่น ๆ ซึ่งพวกเขาได้เป็นเจ้าของตามประเพณีหรือเคยครอบครองใช้ประโยชน์อยู่ก่อนแล้ว โดยรัฐต้องให้การยอมรับและการคุ้มครองในทางกฎหมายต่อที่ดิน เขตแดน และทรัพยากรเหล่านี้ ทั้งนี้ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิได้รับการชดเชยจากการถูกยึดหรือใช้ประโยชน์ในที่ดิน และทรัพยากรอื่น ๆ โดยปราศจากการยินยอม

อนึ่ง ในช่วงท้ายของปฏิญญาระบุว่า สหประชาชาติ องค์ระหว่างประเทศ รวมทั้งรัฐต่าง ๆ ต้องส่งเสริมการเคารพและนำปฏิญญาไปใช้ รวมทั้งการติดตามผลของปฏิญญานี้ สิทธิที่ได้รับการยอมรับในที่นี้ถือเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของการอยู่รอด ศักดิ์ศรี และความเป็นอยู่ที่ดีของชนเผ่าพื้นเมืองในโลก

“ชนเผ่าพื้นเมืองควรปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ ในการใช้สิทธิของพวกตน”

สรุปและเรียบเรียงโดย กลุ่มงานสารนิเทศ

กสม. จัดงานสัมมนาการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหาย และพยานเด็กและผู้หญิงในประเทศไทย

วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ **นางอังคณา นีละไพจิตร** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านสิทธิสตรี เป็นประธานกล่าวเปิดการสัมมนาเรื่อง 'การบูรณาการการทำงานและวางแผนทางการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายและพยานที่มีการคำนึงถึงสิทธิของผู้หญิงและเด็กในประเทศไทย' จัดโดยคณะอนุกรรมการด้านสิทธิสตรี ร่วมกับมูลนิธิพิทักษ์สตรี และมูลนิธิส่งเสริมความเสมอภาคทางสังคม โอกาสนี้ **นางประกายรัตน์ ตันธิรวงศ์** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเข้าร่วมการสัมมนาด้วย ณ ห้องประชุม ๗๐๙ ชั้น ๗ สำนักงาน กสม.

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ กสม. ร่วมอำลา 'หมอสุรเชษฐ์' ในโอกาสลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๐ **นางฉัตรสุดา จันทริดิยง** **นางประกายรัตน์ ตันธิรวงศ์** **นางอังคณา นีละไพจิตร** และ **นายชาติชาย สุธาภิบาล** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมอำลาและแสดงความเคารพภักดีต่อ **นายสุรเชษฐ์ สถิดนิรามัย** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในโอกาสที่ลาออกจากตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชุดปัจจุบัน ณ ห้องเสวนาชั้น ๖ สำนักงาน กสม.

กสม. จัดพิธีสงฆ์พระ-วอพระผู้ใหญ่เนื่องในวันสงกรานต์

วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดพิธีสงฆ์พระพุทธรูปและรดน้ำขอพรผู้บริหารเนื่องในเทศกาลวันสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๖๐ โดยมี **นายวัธ ดิงสมิตร** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ **นางประกายรัตน์ ตันธิรวงศ์** **นางเดือนใจ ดีเทศน์** **นายชาติชาย สุธาภิบาล** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เข้าร่วมในพิธี ณ ห้องเสวนาชั้น ๖ สำนักงาน กสม.

ปธ. กสม. รับเรื่องร้องเรียนจากสหพันธ์เกษตรกรภาคใต้ กรณีประชาชนถูกตั้งข้อหาฉ้อโกง

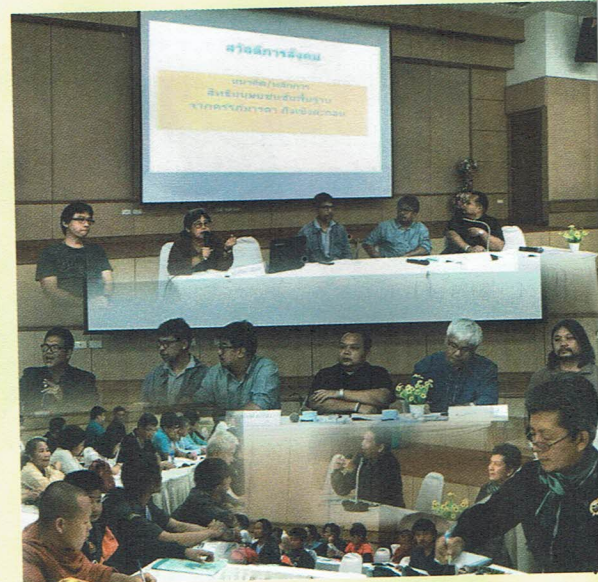
วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๐ **นายวัธ ดิงสมิตร** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รับเรื่องร้องเรียนจาก นายธีรเนตร ไชยสุวรรณ กรรมการบริหารสหพันธ์เกษตรกรภาคใต้ (สกต.) กรณีขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนของเกษตรกรชุมชนน้ำแดงพัฒนา ซึ่งถูกตั้งข้อหาฉ้อโกง (ฉ้อโกง) จากความขัดแย้งเรื่องที่ดินในพื้นที่อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยขอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ประสานหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง พร้อมลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นการเร่งด่วนต่อไป

เปิดวงสนทนาเอ็นจีโอภาคเหนือ- ถกสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐ นางเตือนใจ ดีเทศน์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมเวที **'สมัชชาองค์กรพัฒนาเอกชนและเครือข่าย ขบวนการประชาสังคมภาคเหนือ : ถกอนาคต ปะทะอย่างสร้างสรรค์ เปิดพื้นที่ใหม่ สถานพลังประชาสังคม'** จัดโดย คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชนภาคเหนือ (กป.อพช. ภาคเหนือ) และเครือข่ายขบวนการประชาสังคมภาคเหนือ ณ สถาบันวิจัยและพัฒนาพลังงานนครพิงค์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยได้ร่วมรับฟังสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคเหนือ รวมถึงการกำหนดทิศทางการพัฒนา เพื่อนำไปวิเคราะห์และเสนอแนะในเชิงนโยบายต่อรัฐบาลต่อไป

เวทีสมัชชาฯ มีเสียงสะท้อนจากการทำงานของเครือข่ายภาคประชาสังคมในประเด็นสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคเหนือที่น่าสนใจ ดังนี้

๑. กรรพการป่าไม้และที่ดิน

สืบเนื่องจาก**นโยบายทวงคืนผืนป่า**ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) โดยมีจุดมุ่งหมายในการเพิ่มพื้นที่ป่าให้ได้ร้อยละ ๔๐ ภายในปี ๒๕๖๗ (ปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ป่าอยู่ร้อยละ ๓๑ ยังขาดอีกร้อยละ ๙ หรือประมาณ ๒๖ ล้านไร่) ต่อมาได้มีการปรับแผนงานเป็น 'ยุทธการทวงคืนเขาหัวโล้น' โดยกำหนดพื้นที่ดำเนินการหลักในจังหวัดภาคเหนือ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากรายจังหวัดแล้วพบว่านโยบายดังกล่าวยังขาดความชอบธรรม เนื่องจาก ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ต่างมีพื้นที่ป่าเกินร้อยละ ๔๐ แต่รัฐบาลยังคงเดินหน้าประกาศพื้นที่ป่าทับชุมชน ส่งผลให้ประชาชนในหลายจังหวัดภาคเหนือได้รับผลกระทบต่อการอยู่อาศัยและการทำมาหากิน

นอกจากนี้ แม้รัฐบาลจะมีนโยบายที่เข้มงวดกับชุมชนที่อาศัยและทำกินในป่า แต่กลับดำเนินนโยบายด้าน**เขตเศรษฐกิจพิเศษ**ที่ย้อนแย้งและเอื้อประโยชน์แก่ภาคเอกชน โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ เพิกถอนที่ดินในเขตป่าและที่ดินสาธารณะประโยชน์ให้เป็นที่ดินราชพัสดุ และนำไปออกโฉนดให้แก่เอกชนเช่า โดยบางพื้นที่ที่ถูกเพิกถอนเป็นพื้นที่ที่มีประชาชนอาศัยอยู่ แนวทางดังกล่าวจึงยิ่งก่อให้เกิดการแย่งยึดที่ดินและการทำลายป่า

๒. กลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง

กรณีเจ้าหน้าที่ทหารวิสามัญฆาตกรรมนายชัยภูมิ ป่าแส นักกิจกรรมชาติพันธุ์ลาหู่ ขณะเข้าจับกุมโดยระบุเหตุเกี่ยวข้องกับคดียาเสพติด เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา ได้กลายเป็นประเด็นถกเถียงที่หลายฝ่ายระบุว่าสะท้อนให้เห็นถึงความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นกับกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งเรื่อง**การตีตราและการเหมารวมทางเชื้อชาติ**

โดยในรอบปีที่ผ่านมาเครือข่ายชนเผ่าพื้นเมืองได้พยายามขับเคลื่อนงานด้านวิชาการเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่สังคม ลดปัญหาอคติทางชาติพันธุ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นการเหมารวมเรื่องยาเสพติด นอกจากนี้ยังมีการติดตามความเคลื่อนไหวระดับนโยบาย อาทิ **การประกาศพื้นที่เขตวัฒนธรรมพิเศษ**ให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ต่าง ๆ ได้มีสิทธิการอยู่อาศัยและทำกินในท้องถิ่นดั้งเดิม ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรื่องการฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยง ซึ่งวันนี้น่าจะมีข้อขัดแย้งทางกฎหมายและการบูรณาการการทำงานของหลายหน่วยงาน เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้มีสิทธิในการอยู่อาศัยและทำกินในท้องถิ่นได้แท้จริง

๓. กลุ่มคนไร้รัฐ

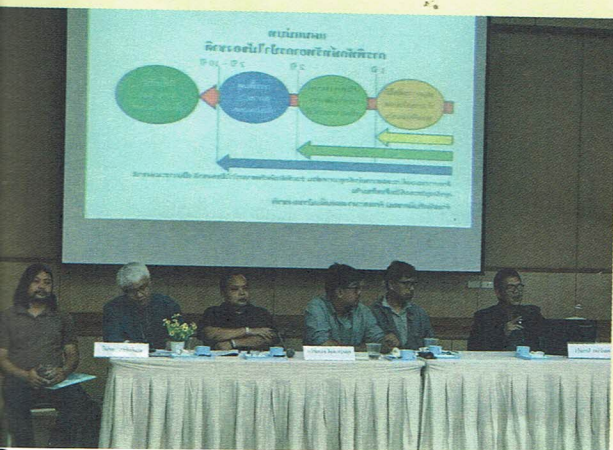
คนไร้สถานะบุคคลในประเทศไทยมีอยู่ประมาณ ๔ ล้านคน แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ ๑) คนไร้รัฐ/ไร้สัญชาติ ๑ ล้านคน ๒) ผู้แสดงตนเป็นแรงงานข้ามชาติ ๒ ล้านคน ๓) ผู้ลี้ภัย/ผู้อพยพ ๖ แสนคน และ ๔) กลุ่มคนขาดเอกสาร/หลบหนีเข้าเมือง ๔ แสนคน สำหรับพื้นที่ภาคเหนือ มีองค์กรเครือข่ายด้านสถานะบุคคล จำนวน ๓๒ องค์กร ดำเนินงานใน ๗ จังหวัด ในประเด็นสำคัญ เช่น การขับเคลื่อนงานด้านกฎหมายโดยผลักดันให้มีการแก้ไขกฎหมายสัญชาติ เพื่อให้ผู้ที่เกิดในประเทศไทยมีสิทธิได้รับสัญชาติไทย และการปฏิบัติการ ร่วมกับภาครัฐ โดยทำงานร่วมกับสำนักงานทะเบียนส่วนอำเภอในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา

ทั้งนี้ การทำงานของเครือข่ายฯ ที่ผ่านมา ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี ได้แก่ ๑) **การจำกัดพื้นที่** เดิมบุคคลไร้รัฐถูกจำกัดให้เดินทางเพียงในเขตอำเภอที่อาศัย แต่ปัจจุบันสามารถเดินทางในพื้นที่อื่นของจังหวัดได้โดยไม่ต้องจำเป็นต้องขออนุญาต และ ๒) **การทำงาน** เดิมบุคคลไร้รัฐสามารถทำงานได้เพียงบางอาชีพ แต่ปัจจุบันสามารถทำงานได้ทุกอาชีพโดยไม่ต้องขออนุญาต อย่างไรก็ตาม สถานการณ์บุคคลไร้รัฐที่น่ากังวลยังคงเกิดขึ้นในพื้นที่อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา มีประชาชนถูกถอนสัญชาติแล้วกว่า ๔,๐๐๐ คน

๔. การศึกษาทางเลือก

ประเด็นสำคัญในการขับเคลื่อนเรื่องการศึกษาทางเลือก คือ **การผลักดันมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒** ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ซึ่งระบุให้องค์กรเอกชนและสถาบันสังคมอื่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยที่ผ่านมาเครือข่ายการศึกษาทางเลือกได้ดำเนินการจัดตั้ง**ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน** เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนในชุมชนต่าง ๆ ทั้งกลุ่มชาติพันธุ์ และเด็กที่ขาดโอกาสได้มีโอกาสเรียนหนังสือ โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องการแข่งขันในระบบการศึกษาปกติและสามารถออกแบบรูปแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชุมชนได้ ปัจจุบันเครือข่ายฯ ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนทั่วประเทศรวมทั้งพื้นที่ภาคเหนือไปแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๒๗ แห่ง รองรับนักเรียนจำนวน ๑,๒๓๔ คน ทั้งนี้ ข้อท้าทายต่อไปคือ จะทำอย่างไรให้เกิดการศึกษาทางเลือกที่หลากหลายและขยายตัวมากขึ้นในสังคมไทย

อนึ่ง ในการจัดเวทีดังกล่าว นอกจากจะมีการวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนแล้ว ยังมีการเลือกตั้งคณะกรรมการฯ ชุดใหม่ โดย นางสาวสุรรัตน์ ตรีมรรคา ได้รับเลือกเป็นเลขาธิการ กป.อพพ. ภาคเหนือ และมีการมอบรางวัล ‘ดาวจรัสแสง’ : ให้แก่นักพัฒนาที่เป็นผู้มีความเสียสละและมีผลงานที่น่าเป็นแบบอย่าง โดยผู้ได้รับรางวัลในปีนี้ได้แก่ ๑) นายสรศักดิ์ เสนาะพรไพร นักพัฒนาที่ทำงานในประเด็นปัญหาป่าไม้ ที่ดิน และ ๒) นายจิระศักดิ์ อินทะยศ นักพัฒนาที่สร้างองค์ความรู้ท้องถิ่นในการจัดการน้ำและปกป้องทรัพยากรธรรมชาติลุ่มแม่น้ำโขง

siamrath.co.th

‘สิทธิชุมชน’ ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ๒๕๖๐

วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร โปรดเกล้าฯ พระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ อันถือเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๒๐ ในประวัติศาสตร์การเมืองของไทย โดยที่เรื่อง ‘สิทธิชุมชน’ ได้ถูกบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ สรุปสาระได้ดังนี้

มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ อนุรักษ์ พื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม มีสิทธิเข้าชื้อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใด อันเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใด อันจะกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนหรือชุมชน โดยที่ มาตรา ๕๗ ได้บัญญัติให้รัฐมีหน้าที่ดำเนินการให้บุคคลและชุมชน มีสิทธิตามมาตรา ๔๓ นั้น

นอกจากนี้ บทบัญญัติใน **มาตรา ๕๔** ยังระบุให้การดำเนินการใด ๆ ของรัฐที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของชุมชน จะต้องมีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียก่อน โดยชุมชนมีสิทธิได้รับข้อมูลและเหตุผลจากรัฐก่อนการดำเนินการ และรัฐจะต้องเยียวยาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรมโดยไม่ชักช้า

อนึ่ง สิทธิตามมาตรา ๔๓ หมายรวมถึงสิทธิที่จะมีส่วนร่วมกับการปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนที่ว่าด้วยหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๕๗ และ ๕๘ ครอบคลุมไปถึงหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเช่นกัน

กรุณาส่ง

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตเลขที่ ๙/๒๕๕๒
ปณ.พ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

รู้จักสิทธิ รักสิทธิ
ไม่ละเมิดสิทธิ

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หากต้องการข้อมูล ชื่อนำและบอกกับมุมมองสิทธิ ฟรี ! ติดต่อ :

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๐๔๐ ๓๔๐๐, ๐ ๒๐๔๐ ๓๙๐๐ โทรสาร ๐ ๒๐๔๓ ๙๕๗๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ promotenetwork@nhrc.or.th หรืออ่าน มุมมองสิทธิ ได้ที่ www.nhrc.or.th

แบบประเมินความคิดเห็นต่อจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ”

ผลิตโดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(ขอความกรุณาส่งแบบประเมินฯ กลับมายัง สำนักงาน กสม. ทางโทรสาร หมายเลข ๐๒ ๑๔๓ ๙๕๗๕ - ๖)

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องประเมินที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม

รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. เนื้อหาและภาษาสามารถเข้าใจได้ง่าย					
๒. เนื้อหาช่วยเสริมสร้างให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ในด้านสิทธิมนุษยชนมากขึ้น					
๓. สามารถนำเนื้อหาไปปรับใช้ในการกิจ นำไปอ้างอิง หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้					
๔. รูปเล่ม/ รูปแบบมีความน่าสนใจ					
๕. ความพึงพอใจโดยรวมต่อจดหมายข่าว					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....